

Afazja dziecięca.

Afazja to zaburzenie, które najczęściej kojarzy się z osobami dorosłymi u których wystąpiło po wypadku lub wylewie. Tymczasem afazję diagnozuje się także u dzieci. Wiele jest definicji afazji, a specjaliści różnie ją definiują.

Cytując za G.Jastrzębowską jest to:

-brak rozwoju mowy lub jej całkowitą utratę oraz brak rozumienia mowy (afazja ekspresyjno-percepcyjna; afazja całkowita);

-brak rozwoju ekspresji językowej lub całkowitą utratę mówienia z zachowaniem rozumienia, nawet w niewielkim stopniu (afazja ekspresyjna, motoryczna, ruchowa; afazja częściowa);

- całkowitą utratę rozumienia przy zachowaniu mówienia, czasami częściowego (afazja sensoryczna, czuciowa, akustyczna; afazja częściowa).

Z moich obserwacji, rozmów z rodzicami, pedagogami, psychologami, a także logopedami wynika, że bardzo często jest ona mylona u małych dzieci z autyzmem lub Zespołem Aspergera. Bardzo często tą diagnozę słyszą rodzice zanim zdiagnozuje się afazję.

Rozpoznanie afazji następuje w późniejszym okresie, kiedy trzeba wykluczyć dotychczasową diagnozę.

Niezwykle ważne jak w przypadku każdego zaburzeni jest podjęcie działań, które pozwolą zniwelować jego skutki w jak największym stopniu. Konsultacja ze specjalistami pozwoli na podjęcie właściwej terapii. Pomoc taką można uzyskać w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, gdzie uzyskamy poradę specjalistów, wnikliwą diagnozę, terapię. Często oprócz terapii neurologopedycznej potrzebne jest wsparcie psychologa. Z moich obserwacji wynika, że dzieci z afazją bywają nadpobudliwe lub izolują się od otoczenia, mają problemy z koncentracją, często występuje nadwrażliwość słuchowa czyli dziecko nie potrafi wyeliminować niepotrzebnych sygnałów, które go rozpraszają np. szum samochodów, mają problemy z lateralizacją czyli przewagą jednej strony ciała nad drugą. Ponad to dzieci te wykorzystują także niewerbalne środki przekazu, każde dziecko na swój sposób próbuje porozumieć się z otoczeniem nie tylko za pomocą mowy. Jeśli chodzi o samą mowę to często przekręcają słowa, zamieniają kolejność ich fragmentów, źle odmieniają końcówki np. idą piesy, mają problem z prawidłowym użyciem słów (problemy ze zrozumieniem znaczenia poszczególnych wyrazów), mylenie wyrazów podobnych dźwiękowo, problemy z artykulacją.

Najważniejsza jest współpraca rodzica ze specjalistami. Korzystanie z rad, wskazówek do pracy z podopiecznym w domu przyspieszy proces terapii i uzyskanie pozytywnych rezultatów. Ważna jest systematyczność pracy także pracy w domu. Można w tym celu skorzystać z materiałów jakie otrzymamy od logopedy i ćwicząc codziennie w domu nawet po kilkanaście minut po pewnym czasie zaobserwujemy postępy w mowie swojego dziecka. Ze strony rodzica ważne jest także zachowanie spokoju, cierpliwość. Pamiętać należy, że od naszej postawy zależy naprawdę wiele.

Jedynym ośrodkiem w Polsce, który zajmuje się terapią afazji u dzieci jest Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci z Afazją Zgromadzenia Sióstr Felicjanek w Krakowie.

Justyna Zimnicka

Bibliografia:

Jastrzębowska G. (1998b): Dysfazja, afazja u dzieci, Biuletyn - Czasopismo Polskich Terapeutów Mowy, Wydawnictwo Fundacji ORATOR.